

Představuje se Městská knihovna Vamberk

Lenka Bendzová

Městská knihovna ve Vamberku je považována za jednu z nejstarších knihoven regionu. Již v roce 1857 vznikla při tehdejší vamberecké škole veřejná knihovna. Do budovy č.p. 84 na rohu náměstí a Voříškovy ulice, v níž sídlí dodnes, byla přestěhována ve 30. letech 20. století. Za dnešní podobu všech svých oddělení vděčí mnoha rekonstrukcím, které zde postupem času proběhly.

V současnosti je knihovna organizační složkou města Vamberk, z jehož rozpočtu je také financována. Plní funkci univerzální veřejné knihovny, která má dvě pobočky, a to v nedalekých Merklovicích a v Pekle nad Zdobicí. Do působnosti vamberecké knihovny spadají také tři obecní knihovny - Lupenice, Lhoty u Potštejna a Polom, jimž poskytuje tzv. regionální služby.

Chod instituce zajišťují tři zaměstnankyně – Jaroslava Martinová /vedoucí knihovny, oddělení pro děti a mládež/, Marcela Poláčková /oddělení pro dospělé/ a Martina Dostálová /studovna/. Pod správou knihovny patří rovněž městské informační centrum, sídlící ve stejné budově. Informační centrum obsluhuje jedna další pracovnice.

Městská knihovna ve Vamberku měla v roce 2009 celkem 823 zaregistrovaných čtenářů, z toho 395 dětí. Svým uživatelům nabízí více než 45 tisíc svazků knih, téměř 90 titulů časopisů i regionální tisk. Knihovna je přístupná veřejnosti tři dny (celkem 27 hodin) v týdnu. Tvoří ji tři hlavní oddělení.

V přízemí budovy sídlí oddělení pro dospělé čtenáře, které disponuje více než **25 000 svazky** knih ve volném výběru. Literatura je zde klasicky členěna na naučnou a beletrii. Zbytek knihovního fondu, tj. cca 9 000 knih, je uložen ve skladu. Přístup k internetu v půjčovně pro dospělé zajišťuje jedna počítačová stanice propojená s černobílou i barevnou tiskárnou.

Oddělení pro děti a mládež se nachází v prvním poschodí. Zaregistrovaní čtenáři si mohou absenčně půjčovat z fondu tohoto oddělení, čítajícího více než 11 000 svazků knih. Děti mají k dispozici celkem tři počítačové stanice s připojením k internetu.

Neméně významnou součástí městské knihovny tvoří studovna. V roce 2008 prošla studovna-čítárna pro dospělé značnou rekonstrukcí. Došlo k jejímu přemístění do dřívějších skladových prostor v přízemí. Byla opatřena unikátním výrobkem nezapomenutelné "**Vamberecké cihelny**", **krásnými kachlovými krbovými kamny**. **Návštěvníci tohoto útulného prostředí zde mají zajištěn přístup jak k dennímu tisku, časopisům, encyklopediím a vzácnějším dokumentům formou prezenční výpůjčky, tak i k internetu na třech počítačích.**

V roce 2007 bylo v prostorách vamberecké knihovny zřízeno oddělení „Moudřeníněk“, sloužící malým čtenářům předškolního věku. Každý čtvrtek sem dochází děti se svými rodiči či prarodiči a ocitnou se rázem ve světě plném hraček, krásných ilustrovaných knížek a mohou si pohrát s několika zvířecími kamarády (morčátky, rybičkami a želvou). Rodiče pak mají možnost využít tato dopoledne i pro sebe.

Od roku 2008 sídlí v budově městské knihovny také mateřské centrum „Vamberecký dráček, o.s.“. Maminky na mateřské dovolené se svými ratolestmi si mohou pohrát, zacvičit, seznámit se, odpočinout si, popovídat si, tvořit či vyrazit na výlet. V rámci centra existuje „Tvořílek“, klub malování a tvoření pro děti od 2 do 6 let. Součástí programu pro nastávající maminky bývá také cvičení pro těhotné.

Za několik posledních let vykazuje knihovna bohatou činnost v oblasti pořádání akcí nejrůznějšího charakteru pro širokou veřejnost. Zaměřuje se jak na čtenáře registrované, tak i na potenciální. Pro všechny bývá v průběhu roku připravován program zajímavých aktivit. Zahrnuje besedy, kurzy, výstavy, koncerty, přednášky, jazykové lekce, soutěže apod.

Žáci a studenti místních i okolních škol pravidelně navštěvují knihovnu za účelem účasti na knihovnicko-informačních lekcích, které mají nápaditým způsobem ukázat dětem cestu ke knihám a četbě obecně. Názorným příkladem jsou originální názvy těchto lekcí - „Provázkyáda“ neboli literární setkání s veřejným čtením pro II. stupeň ZŠ; „Cesta čarodějným lesem“ – besedy určené I. stupni ZŠ v roce 2008 nebo v letošním roce například „**Psí den**“ – **pořad o pejscích a také s pejsky**. Už samotné pojmenování a jistě i náplň těchto aktivit snadno přilákají pozornost dětských čtenářů.

Pro rodiče s malými dětmi jsou organizovány pohádkové večery při svíčkách nazvané „Černá hodinka“. Pravidelně každý čtvrtek se mohou malí čtenáři zapojit do rukodělných prací v rámci výtvarných dílniček „Kutílek“.

Již pět let se knihovna zapojuje do celostátní akce „Noc s Andersenem“. Každoročně plní děti úkoly na zadané téma

vždy se zaměřením na rychnovský region. Letos se z účastníků Noci stali waldenberští rytíři.

Městská knihovna ve Vamberku vyniká mezi ostatními knihovnami Královéhradeckého kraje tím, že pořádá spoustu svých akcí i mimo vlastní prostory. Dvakrát či třikrát do roka se plánují výlety pro děti i dospělé. Zájemci podnikají výpravy za poznáním, společně objevují kulturní i přírodní krásy Čech. V červenci 2010 budou mít dětská čtenářská skupina možnost strávit část letních prázdnin ve společnosti zdejších knihovnic. Akce nazvaná „ŤA-PE-TO“ pobaví malé sportovce, kutílký i dobrodruhy.

Výstavní prostory vamberecké knihovny, které se v roce 2009 dočkaly svého rozšíření, hostí pravidelně nejruznější výstavy uměleckých děl. Návštěvníci půjčoven si mohou během otevírací doby prohlédnout obrazy, grafiku, šperky, fotopoezii a různé další exponáty.

Literární tradice je ve Vamberku udržována pořádáním autorských čtení a besed s regionálními spisovateli. Průběžně jsou veřejnosti představeny tyto osobnosti i jejich tvorba. Nechybí ani prezentace regionálních amatérských tvůrců v rámci cyklu „Talenti se hlásí sami“.

Mezi vzdělávací aktivity pro čtenáře patří velmi oblíbené a navštěvované jazykové kurzy angličtiny či francouzštiny, taneční minikurz pro školáčky nebo kurzy první pomoci.

Knihovna nese velké zásluhy na podpoře několika humanitárních či záchranných akcí. Roku 2008 se podílela na záchraně vambereckého platanu, který byl následně vyhlášen přírodní památkou. V letošním roce usiluje o **záchranu parku u místního nádraží. Přijala nad ním patronát a zorganizovala první koncert určený k jeho podpoře.** V půjčovních prostorách proběhl v únoru 2010 **„Bazárek hraček a dětského oblečení pro charitu“**. **Výtěžkem z prodeje vlastnoručně malovaných oblázků pro radost každoročně přispívá** Občanskému sdružení rodičů a přátel dětí s handicapem - ORION - v Rychnově nad Kněžnou. Finančně také podporuje chráněné dílny Kopeček Neratov a Líšnice. Vítá tedy možnosti jakékoliv spolupráce s neziskovými charitativními organizacemi.

Velmi nápaditým pořadem vamberecké knihovny je akce nazvaná „Městem chodí andělé“, která již třetím rokem pomáhá lidem navodit pravou vánoční atmosféru. Před knihovnou stojí stánky se staročeskými dobrotami, jež zástupci jednotlivých institucí a složek města rozdávají za symbolickou cenu. Návštěvníci mohou na náměstí zhlédnout ohňostroj, poslechnout si koledy v podání některé ze zdejších hudebních skupin a nechat se obdarovat „koláčky novoročního štěstí“.

K dalším lákadlům pro vamberecké čtenáře patří „Kočárkyáda“ - výprava rodičů a dětí do světa pohádek, „Keltská noc aneb Strašidel se nebojíme“, každoroční adventní večery a mnoho, mnoho dalších. Knihovnice nezapomínají ani na nemocné a nemohoucí občany a realizují pro ně pravidelnou donáškovou službu. Městská knihovna ve Vamberku se snaží vycházet vstříc potřebám čtenářů, usiluje o modernizaci i rozšiřování stávajících knihovnických prostor a svojí činností mezi ostatními, nejen „sousedními“, knihovnami příkladně vyniká.